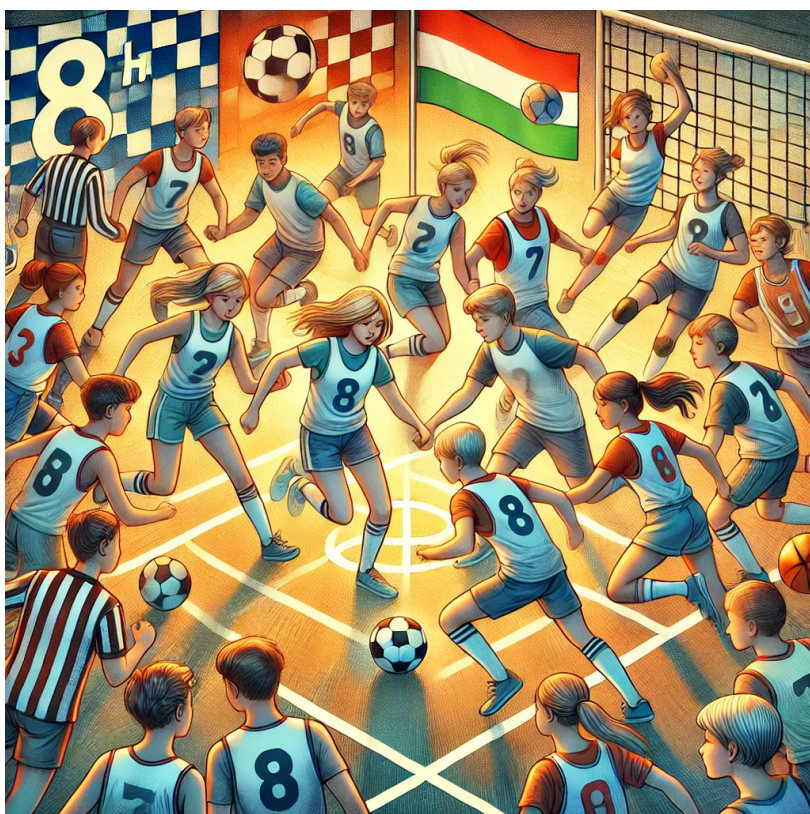

IDRÆT

Fairplay

FAIRPLAY OG KØN

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Idræt" om "Fairplay" i tre episoder, med de tre temaer "Fairplay-priser og belønninger", "Lovgivning i sport" samt Fairplay og køn". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

Forestil jer, at I står midt i en sportsarena, hvor alt handler om konkurrence, passion og præstation. I sportens verden er der én ting, som altid bør være i fokus, nemlig fairplay. Fairplay betyder respekt for reglerne, modstanderen og spillet som helhed – det er det, der sikrer, at sporten er retfærdig og sjov for alle. Men hvad sker der, når fairplay bliver sat i relation til køn? Bliver alle behandlet ens? Er spillereglerne de samme for mænd og kvinder, eller er der forskelle, som påvirker, hvordan vi opfatter fairplay?

Historisk set har mænd og kvinder ikke haft de samme muligheder inden for sport, og kvinder har kæmpet i mange år for at få anerkendelse og ligestilling. I dag er vi kommet langt, men der er stadig diskussioner om forskelle i straf, mediedækning og forventninger til adfærd. Hvis en mand viser aggression i en kamp, bliver det nogle gange hyldet som passion og vindermentalitet, mens en kvinde med samme adfærd måske mødes med kritik og bliver set som "urimelig". Det rejser spørgsmålet: Er der en dobbeltstandard, når det kommer til fairplay?

I dag skal vi tale om, hvordan fairplay ikke kun handler om at følge reglerne, men også om at sikre, at alle bliver behandlet lige. Vi skal dykke ned i spændende eksempler, hvor både mandlige og kvindelige atleter har stået i situationer, hvor fairplay og ligestilling blev sat på prøve. Det er vigtigt at forstå, at sport ikke kun handler om fysisk præstation – det handler også om retfærdighed og respekt, uanset køn.

Så lad os sammen udforske emnet om fairplay og køn, og finde ud af, hvad det betyder for sporten i dag. Hvem sætter standarderne? Er reglerne virkelig de samme for alle? Og hvad kan vi gøre for at sikre, at sport er et sted, hvor alle har lige muligheder og bliver bedømt på deres præstation og ikke deres køn? I dag skal vi reflektere, diskutere og måske finde svar på nogle af de spørgsmål, der udfordrer sportens idé om fairplay. Lad os komme i gang!

Lad os først høre læringsmålene for episoden.

Mål for undervisningen:

1. Jeg får kendskab til fairplay og køn
2. Jeg får kendskab til problematikker inden for ligestilling og fairplay
3. Jeg får færdigheder inden for emnerne Idræt i samfundet og samarbejde og ansvar

Lad os nu gå i gang med emnet.

Fairplay og køn

Fairplay handler om at spille ærligt, respektere sine modstandere og dommere samt følge spillets regler. Det er et princip, der gælder for alle – uanset køn. Men måden, fairplay bliver opfattet og praktiseret på, kan variere, fordi sociale, kulturelle og kønsrelaterede faktorer spiller en rolle.

Historisk set har kvindesport været adskilt fra mandesport, og kvinder har kæmpet hårdt for at blive anerkendt og få de samme muligheder som mænd i sport. Denne kamp for ligestilling har ofte skabt et stærkt fællesskab blandt kvindelige atleter, hvor de støtter hinanden og viser solidaritet. Det betyder dog ikke, at kvinder altid

opfører sig mere "fair" end mænd – fairplay handler nemlig mere om personen end om kønnet.

Samfundet har også ofte forskellige forventninger til, hvordan mænd og kvinder opfører sig. For eksempel kan det i nogle kulturer være mere accepteret, at mænd viser aggression og er meget konkurrenceprægede, mens kvinder måske forventes at være mere rolige og samarbejdsvillige. Disse forventninger kan påvirke, hvordan både spillere og publikum ser på fairplay i forskellige sportsgrene.

Medierne har også stor betydning. De viser ofte mænds sport som hårdere og mere konkurrencepræget, hvor der er fokus på aggression og konflikt. I kvinders sport bliver der måske i højere grad fremhævet samarbejde og fairplay. Dette kan give et forkert billede af, hvordan mænd og kvinder opfører sig i sport, og skabe nogle skæve opfattelser.

Træning og uddannelse spiller også en rolle. Hvis mænd og kvinder får forskellig træning eller lærer forskellige ting om fairplay, kan det påvirke, hvordan de opfører sig i konkurrence. Nogle sportsgrene lægger stor vægt på fairplay uanset køn, mens andre sportsgrene har en kultur, hvor fokus er mere på at vinde end på at spille fair.

Selvom der kan være forskelle på, hvordan fairplay opfattes og praktiseres blandt mænd og kvinder, er det vigtigt ikke at generalisere. Der er store variationer fra person til person og fra kultur til kultur. Til syvende og sidst handler fairplay om at vise respekt og opføre sig ordentligt – noget, der gælder for alle, uanset hvem de er.

Ligestilling

Fairplay kan spille en central rolle i at fremme ligestilling i sport. At prioritere fairplay betyder at prioritere respekt, ærlighed, integritet og lige muligheder, hvilket direkte kan oversættes til ligestillings bestræbelser. Her er nogle måder, hvorpå fairplay kan bidrage til at fremme ligestilling i sport:

Fjernelse af Stereotyper: Ved at fremme fairplay kan sportsgrene aktivt arbejde for at fjerne stereotyper, der associeres med bestemte køn. For eksempel kan en kultur af fairplay udfordre den stereotype opfattelse af, at mænd er mere aggressive, mens kvinder er mere passive.

Lige Muligheder: Fairplay indebærer en tro på, at alle deltagere skal have lige muligheder for at deltage, uanset deres køn. Dette kan medføre større investeringer i kvindesport, som historisk set har været underfinansieret sammenlignet med mandssport.

Respekt for Alle Atleter: Fairplay fremmer respekt for alle spillere, uanset køn. Dette kan bidrage til at skabe en sportsgren, hvor kvinders præstationer værdsættes lige så højt som mænds.

Uddannelse og Oplysning: Fairplay-programmer kan inkludere uddannelseskomponenter, der oplyser atleter, trænere og fans om vigtigheden af ligestilling og de barrierer, som kvindelige atleter står overfor.

Forebyggelse af Diskrimination og Chikane: En stærk forpligtelse til fairplay kan betyde en nul-tolerance over for diskriminerende eller chikanerende adfærd, uanset om det er baseret på køn, race, seksualitet eller andre faktorer.

Fremme af Kvinde Ledelse: Fairplay-principper kan også strække sig til sportens administration og ledelse, hvor kvinder ofte er underrepræsenterede. At prioritere fairplay kan føre til initiativer, der støtter og fremmer kvinders roller som trænere, dommere og ledere inden for sportsorganisationer.

Sammenbinding med Ligestillingsinitiativer: Fairplay-programmer kan arbejde i samarbejde med ligestillingsinitiativer for at sikre, at både mænd og kvinder får de ressourcer, træning og støtte, de har brug for.

Model Adfærd: Topatleter, der praktiserer og fremhæver fairplay, fungerer som rollemodeller for yngre atleter. Når disse rollemodeller også tager et standpunkt for ligestilling, kan det have en kraftig indflydelse på den næste generation af atleter.

Ved at integrere fairplay-principper i sportens verden kan man tage vigtige skridt mod at skabe en mere inkluderende, lige og respektfuld atmosfære for alle deltagere.

Unfair spil med ligestilling i fokus

Luis Suárez' Bide hændelse: Under verdensmesterskabet i fodbold i 2014 i Brasilien bed Uruguays Luis Suárez den italienske forsvarsspiller Giorgio Chiellini i skulderen i løbet af en kamp. Det var tredje gang, Suárez var involveret i en bide hændelse i sin professionelle karriere.

Suárez blev udelukket fra ni internationale kampe og fik også en fire måneders udelukkelse fra al fodbold relateret aktivitet. Han fik desuden en bøde på 613.000 kr.

Serena Williams' US Open Finale i 2018: Under US Open-finalen i 2018 havde Serena Williams en række konfrontationer med dommeren. Hun blev først givet en kode overtrædelse for at hendes træner hjalp hende fra hendes boks, hvilket hun argumenterede imod. Efter at have smadret sin ketsjer på jorden, fik hun en anden kode overtrædelse, hvilket resulterede i et point tab. Williams konfronterede herefter dommeren og kaldte ham en "tyv", hvilket resulterede i en tredje kode overtrædelse og et spiltab.

Efter kampen blev Williams givet en bøde på 17.000 us dollars for de tre overtrædelser. svarende til 114.000 danske kroner.

Ligestillingsperspektiv

Begge atleter udviste klart en form for "unfair spil" i deres respektive situationer. Men en central debat, der opstod efter Serena Williams' episode, handlede om, hvorvidt hun blev straffet strengere end en mand ville have været i en lignende situation. Nogle argumenterede for, at mandlige tennisspillere ofte har sagt værre ting eller vist lignende frustrationer uden at få samme niveau af straf.

Fair straf i sport: Behandles mænd og kvinder ens?

Verdens nummer tre, Alexander Zverev, som blev smidt ud af Mexico Open i Acapulco i 2022 uge efter gentagne gange at have smadret sin ketcher mod dommerstolens stol, blev idømt en bøde på 40,000 us dollars af ATP, Association of Tennis Professionals.

Zverev blev idømt en bøde på \$20,000 for verbal overgreb og \$20,000 for usportslig opførsel, sagde ATP i en udtalelse, sammenlagt 270.000 kr.

"Dette repræsenterer den maksimale bøde for hver overtrædelse," sagde ATP, idet det blev bemærket, at Zverev også mister præmiepenge på 215.000 kr, som han ville have tjent i single og double, samt alle ATP ranglistepoint fra turneringen.

Når vi sammenligner de tre situationer, er det vigtigt at understrege, at handlingerne at bide en anden spiller vs. at smadre en ketsjer og argumentere med en dommer, vs. smadre en ketsjer mod dommerens stol og råbe og skrig er meget forskellige.

Men diskussionen omkring Williams' straf fremhævede et større emne i sporten: er der ensartede standarder for, hvordan mænd og kvinder straffes for overtrædelser? Dette er en vigtig samtale, der kan hjælpe med at fremme ligestilling og sikre, at alle atleter behandles retfærdigt uanset køn.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Arbejdsopgaver

1. Du skal nu lave en undersøgelse om en berømt atlet, som har fremmet fairplay og ligestilling i sport.
2. Du skal nu præsentere dit fund for klassen.
3. Hvad betyder fairplay for dig - lav en plakat med udklip fra aviser eller blade, der giver et udtryk for hvordan du ser fairplay.
4. Hvorfor er Suarez og Seerenas bøder af så forskellige - diskuter i klassen. Husk at sammenligne, hvor meget en mandlig fodboldspiller tjener på et år sammenlignet med en kvindelig tennisspiller, og hvordan de hver især tjener disse penge.

Når I har besvaret disse spørgsmål, er episoden slut.

Her starter ideerne til lærerne.

Ideer til læreren

1. Diskussionsforum:

- Stil spørgsmålet: "Hvad betyder fairplay for dig?"
- Diskuter forskellene og lighederne i opfattelsen af fairplay mellem forskellige køn.
- Hvordan kan sporten fremme ligestilling gennem fairplay?

2. Case Studier:

- Find eksempler fra virkelige sportsbegivenheder, hvor fairplay og/eller ligestilling var i centrum f.eks. en atlet, der hjælper en konkurrent i stedet for at vinde.
- Analyser situationen, og diskuter, hvordan den påvirker opfattelsen af fairplay og ligestilling.

3. Gruppeprojekt: Opdel klassen i små grupper. Hver gruppe skal undersøge en bestemt sportsgren og præsentere, hvordan den sportsgren tackler spørgsmål om fairplay og ligestilling.

4. Debat: Organiser en klasse-debat om emner som "Skal mænd og kvinder konkurrere sammen i alle sportsgrene?" eller "Er mediedækningen af kvindesport retfærdig?"

5. Film Session: Vis en film eller dokumentar om en atlet eller et sportsbegivenhed, der handler om fairplay eller ligestilling, f.eks. filmen "Bend It Like Beckham". Diskuter filmen bagefter.

6. Sportens Dag: Organiser en sportens dag, hvor fokus er på fairplay og ligestilling. Integrer blandet hold, hvor drenge og piger spiller sammen, og fremhæv vigtigheden af fairplay i alle spil.